

33052

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 10.10.2013

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

Maliye Bakanlığı tarafından, büyük şirketlerin vergi borçları ve cezalarının yüzde 90 oranında silindiğinin Sayıştay'ın 2011 raporuyla ortaya çıktığına dair haberler basında yer almıştır.

Bakanlığın, aynı yıl 87 holdingin 2.4 milyar liralık vergi borcunu sildiği belirtilen haberde şöyle denilmektedir: Sayıştay Başkanlığı'na bağlı denetçilerin, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) 2011 yılı hesapları ile ilgili yaptığı inceleme sonucunda hazırladığı, "Taslak Raporda" konuyla ilgili çarpıcı bilgilere yer verildi. Raporda, Elektromed şirketinin 136 milyon liralık vergi borcunun yaklaşık 130 milyon lirasının silindiği dönemde, birçok büyük holdinge de vergi avantajı sağlandığı vurgulandı.

Rapora göre, Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde bulunan Merkezi Uzlaşma Komisyonu, aynı yıl içinde toplam 87 büyük mükellefin vergi cezası dosyasını karara bağladı. Söz konusu 87 dosyada, 1.4 milyar lirası ana para, 1.1 milyar lirası da vergi cezası olmak üzere toplam 2.5 milyar liralık bir vergi borcu yer aldı. Uzlaşma komisyonu, mükelleflerle yaptığı görüşmeler sonucunda, 1.4 milyar liralık vergi borcunu sadece 160 milyon liraya, 1.1 milyar liralık vergi cezasını da sadece 1.1 milyon liraya düşürdü. Yani 2.5 milyar liralık vergi borcunun, 2.4 milyar lirası silinmiş oldu. 87 mükellef, faizi hariç olmak üzere yaklaşık 2.5 milyar liralık vergi borcun sadece 161 milyon lirasını ödedi." Ayrıca Maliye Bakanlığı'nca vergi uzlaşmasına gidilen 87 holdingin bilgilerinin, Sayıştay denetçilerince ısrarla istenmesine rağmen verilmediği belirtilmektedir. Raporda, Merkezi Uzlaşma Komisyonu'nun vergi borçlarında yaptığı indirimlerin sadece 2010 yılı ile sınırlı olmadığı ve her yıl aynı tutarda büyük mükelleflere indirimler yapıldığı vurgulandı. Raporda, 2011 yılında da 807.7 milyon liralık vergi tutarının uzlaşma sonunda 82.2 milyon liraya düşürüldüğü kaydedilmektedir.

Anayasa'nın 73. Maddesinde "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." ilkesi yer almaktadır.

Buna rağmen, Türkiye'de vergi adaletinden söz etmek mümkün değildir. Bütçede vergi gelirlerinin yüzde 30'u doğrudan vergiler, yüzde 70'i dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Doğrudan vergilerin 3'te 2'sini ücretli emekçiler ödemektedir. Sermaye gelirleri ve servetler üzerinden alınması gereken vergiler, istisna, muafiyet, "uzlaşma", "teşvik" vb. uygulamalarla kuşa çevrilirken, vergi yükü adaletsiz bir şekilde yoksul, dar ve sabit gelirli yurttaşların üzerine yığılmaktadır. Bu durum 2013 Bütçe Kanununda da açıkça görülmektedir. Toplumun geniş kesimini ilgilendiren Özel Tüketim Vergisi geliri, 71

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

33052

milyar iken, 83 milyar TL tutarı ile en büyük kalemi oluşturmaktadır. Büyük bölümünü işçi ve emekçilerin ödediği gelir vergisinin miktarı 57 milyar TL'den, 63 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Kurumlar vergisinde herhangi bir artış öngörülmemiş, yine 29 milyar TL olarak öngörülmektedir.

Türkiye'de yürürlükte olan vergi sistemindeki "merkezi uzlaşma sisteminin" büyük şirketler lehine vergi avantajına dönüştüğü bu uygulamalarda açığa çıkmıştır. Sayıştay raporunda işaret edilen merkezi vergi uzlaşmasında görüldüğü üzere, gelir ve servetlerden alınması gereken vergilerden çeşitli gerekçelerle feragat edilerek, temel tüketim maddeleri ve temel hizmetlerin vergilendirilmesi gelir dağılımındaki adaletsizliği derinleştirmektedir.

Bu çerçevede;

1. Anayasa'nın 73. Maddesinde yer alan "herkesin, mali gücüne göre vergi ödeme yükümlülüğü" ilkesinin gerçekleştiğini düşünüyor musunuz?
2. Vergi sistemindeki "merkezi uzlaşma sistemi" kapsamında Maliye Bakanlığınca uzlaşmaya gidilen ve vergi borçlarının %90'ı silinen bu 87 firmanın adları nedir ve kimlere aittir?
3. 2011 Sayıştay raporunda sözü edilen 87 holdinge ait 2.5 milyarlık vergi borcunun, 2.4 milyar lirası hangi gerekçelerle silinmiştir? Bu holdingler asgari ücretli bir işçiden daha fazla mı ödeme güçlüğü içindedir?
4. 2011 Sayıştay raporunda sözü edilen 87 holdinge ait dosyalar, neden Sayıştay denetçilerine verilmemiştir? Bu dosyalar Sayıştay denetçilerine verilmeyerek, kamu idaresinin yürüttüğü iş ve işlemler üzerinde Sayıştay'ın Anayasal ve yasalar uyarınca kendisine verilen denetim görevinin engellenmesi suç değil midir?
5. Kanal A Televizyonu, Termikel gibi firmaların sahipleri olan Ahmet Kaya ve Mustafa Kaya kardeşlerin sahibi olduğu Elektromed firmasının 136 milyon liralık vergi borcunun yaklaşık 130 milyon lirasının silinmesi, vergisini zamanında ödemeyen bu şirketin Hükümetinizce ödüllendirilmesi değil midir?
6. Asgari ücretli bir işçiden dahi, her ay yüzde 15 gelir vergisi peşin kesilirken, Sayıştay raporunda anılan 87 Holdingin, 2.5 milyar liralık vergi borcunun, 2.4 milyar lirasının silinmesinin adil bir uygulama olduğunu düşünüyor musunuz?
7. Şirketler lehine "vergi avantajı" ya da bir tür "vergi muafiyeti" getiren bu uygulama, Maliye politikalarının sosyal hedefleri arasında yer alan vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı hedeflerine aykırı değil midir?
8. Hükümetinizce, şirketler lehine "vergi avantajına dönüşen, Anayasanın "mali gücüne göre vergi" prensibini ihlal eden, Vergi sistemindeki "merkezi uzlaşma sistemi"nin, yürürlükten kaldırılması yönünde bir çalışması var mıdır?
9. 2011 Yılı Sayıştay Raporu'un Meclis Plan Bütçe Komisyonuna sunulmamasının arkasındaki gerçek neden, bu ve benzeri idari işlemlerin parlamento denetiminden kaçırılması olabilir mi?